

PROTOKOLL

(Felles protokoll for to møter)

REGIONUTVALG MIDT-NORGE		
Møtested:	Quality Airport Hotel	
Dato/tid:	3. – 4. november 2021	Protokoll: 02/21
TIL STEDE:		
Arbeidsutvalg Midt-Norge:	Lars Morten Rosmo, Tilde Sæther, Kolbjørn Frøseth, Sverre Tyldum, Bård Tore Berntsen og Geir Håvard Valstad	
Regionutvalg Midt-Norge:	Dan Leo L. Totland, Einar Bredesen, Jakob Sandvik, Stian Klingen, Ola Joakim T. Ranheim, Geir Brede, Bjørn Eskil Håpnes, Bjørn Dag Derås, Trond Storvoll, Ole Tessem, Line Torill Fjellheim, Finn Egil Adolfsen, Marit Emelie Holmsberg, Rune Salberg, Ivar Wang, Erik Melting, Tor Værdal, Mette Karlgård, Jørgen Erik Baumfelder, Tor Egil Nicolaisen, Jonas Rekkebo, Otte Munkeby, Geir Håvard Valstad, Ingrun Sivertsen, Knut Anders Nordheim, Odd Erik Rødde, Erling Gresseth, Rune Sunnset, Karl Stav, Arnt Håkon Fløttum, Per Hindseth, Nils Halvor Snekvik, Olav Sterten, Lars Erik Tallerås, Egil Berdal, Torbjørn Flenstad, Per Georg Skansen, Ann Steen Dolmseth, Steinar Lium, Dag Inge Hernes, Jørgen Rønning, Morten Stefan Berg, Trine Reinfjell Engdal, Tore Simonset, Jan Henrik Moen, Peder H. Aasprang, Torill Farstad Vågen, Lars Konrad Bolli, Randi Varhol, Rolf Kristian Blekken og Øyvind Jostein Krakeli	
Valgkomité Midt-Norge:	Bjørnar Schei, Arnt Ove Løvås,	
Andre:	Signe Lillian Nordmeland (årsmøteutsending), Per M. Borten Moe (årsmøteutsending), Inge Hoemsnes (årsmøteutsending) og Borgny K. Grande (sentral valgkomité)	
Forfall:	Lars Harbækvold (vara Dan Leo T. Totland møtte), Elida Margrethe Solberg, Kari-Anne Grandaunet Jensen, Johan Petter Bergin, Stine Katrin S. Skåle, Tormod A. Bergum (vara Stian Klingen møtte), Jon Inge Bragstad (vara Ole Tessem møtte), Andrea Marie Skjelstad (vara Rune Salberg møtte), Paul Skavdal (vara Tor Egil Nicolaisen møtte), Aasta Helland, Åge Grenne, Sverre Ronglan, Toril Ofstad Selboe, Even Landrø, Ingrid H. Solbakken (vara Karl Stav møtte), Kristin Myklevoll, Stig Kristiansen, Ingrid Gauslaa Hårstad (vara Per Georg Skansen møtte), Robert Fosseng Melum (vara Dag Inge Hernes møtte), Ole Bendik Nilsen, Svein Roksvåg, Tomas Øverås (vara Peder Aasprang møtte), Jørgen Svisdal, Marte Holthe Sirivik (vara Randi Varhol møtte) og Tore Rennan	
Konsernstyret:	Styreleder Trine H Vaag (dag 2)	
Administrasjonen:	Hans Thorn Wittussen, Silje L. Pynten, Brit Våga, Pia Kjøteles og Magne Trondmo	
Referent:	Magne Trondmo	

Sak nr	Sak
1	<p>Konstituering av møtet</p> <p>Lars Morten Rosmo ønsket velkommen og Magne Trondmo foretok opprop.</p> <p>Ingen merknader til innkalling og sakliste.</p> <p>Innkommert sak fra Fosen. Forslag om at denne tas i forbindelse med sak 6</p>

	<p><u>Vedtak:</u> <i>Innkalling og sakliste ble godkjent.</i></p> <p><i>Erik Melting og Ingrun Sivertsen ble valgt til å godkjenne protokoll sammen med møteleder.</i></p>
<p>2</p>	<p>RU-leders tale</p> <p><u>Covid-19-år</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Reduksjon grensehandel • Stor etterspørsel etter norsk mat • Økt dagligvarehandel • Stor dupp Horeca • Mye jobb for bonde og industri • Redusert eieraktivitet <p><u>Post Covid</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Stor industriell omstilling • Bedret økonomisk resultat • Grenseåpning og endring i dagligvare • Vekst HORECA • Stor spenning i f.t. markedet framover <p>Bondeopprøret – bra!!</p> <p>Ny regjering</p> <ul style="list-style-type: none"> • Enorme forventninger • Avgjørende med bedret lønnsomhet for bonde og industri • Det er nå vi har en mulighet til å bedre økonomien til bonden • Levering på første forsøk (kostnadskompensasjon). Bra jobbet fra regjering og faglag <p>Nortura avgjørende for pris til bonden</p> <p>Gris overført til volummodellen – betyr MYE i f.t. Norturas rolle. Suksessen til Nortura setter prisen på kjøtt i Norge</p> <p>Styret har satt en prisløype som utfordrer importvernet og politikken. Det er bra.</p> <p>Verktøy i markedsregulering</p> <p>Høyest mulig pris og balanse i markedet er viktigst for bondens økonomi</p> <p>Organisasjonsarbeid AU er opptatt av å</p> <ul style="list-style-type: none"> - Involvere eiere - Involvere kretsene - Utfordre eierne til å ta aktuelle diskusjoner - Bygge gode tillitsvalgte til å lede Nortura

	<p><u>Det er til våren inntektskampen skal skje</u> RU Midt-Norge setter stor pris på enigheten mellom partene i jordbruksoppkjøret om kostnadskompensasjon for jordbruket. Dette retter ikke opp de lave inntektsmulighetene vi har i norsk jordbruk. Nortura tar store utviklingsløft for å kunne gi bonden en best mulig pris på produktene i markedet. I tillegg til dette trenger vi at partene i jordbruksoppkjøret 2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utvikler den norske modellen med tilstrekkelig verktøy til å regulere markedet • Utnytter handlingsrommet i tollvernet • Gir norsk kjøttproduksjon et langsiktig økonomisk løft <p>Det siste vil AU legge fram som forslag til vedtak under sak 11 Innkomne forslag/åpen post</p>
<p>3</p>	<p>Orientering om «Kjøttprosjektet»</p> <p>Åslaug Hennissen fra «Oi Trøndersk mat og drikke» orienterte:</p> <p>Økt verdiskaping fra Midtnorsk kjøttproduksjon 2019-2022</p> <p>Nortura råvareleverandør. Meråker kjøtt, Vilteksperten og Inderøy slakteri lager produktene.</p> <p><u>6 arbeidspakker</u></p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Prosjektet etablert i samarbeid mellom ulike aktører. Egen styringsgruppe 2. Etablere en felles regional merkevare: KRAFT 3. Etablere og driftet tettere samarbeid mellom kjøttbedrifter i regionen 4. Teknologi for å styre varestrøm fra fjøs til kunde 5. Møteplasser på tvers av verdikjeden 6. Kommunikasjon <p><u>Spørsmål/kommentarer fra følgende: Jørgen Baumfelder, Finn Egil Adolfsen, Olav Sterten, Mette Karlgård</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hva tjener Nortura på dette når vi kun er en råvareleverandør? • Hvorfor er det viktig med sporing? • Hvor stor mengde kan det være snakk om for Nortura, og hvor mye merpris? • Hva er tanken/planene i f.t. å få dette ut i butikk?
<p>4</p>	<p>Samarbeidsavtaler med Tine, NLR og LNV på rådgivning</p> <p><u>Andreas Overrein, Tine</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Tine har 34 rådgivere i Trøndelag <p>Avtale med Nortura</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samarbeid og informasjonsdeling • Felles møtepunkt • Markedsføring og mål • Styrke produsentens drift og økonomi • Fokus på storfeprodusenter <p>Rådgivere</p> <ul style="list-style-type: none"> • Bedriftsrådgiver (den «faste rådgiveren til melkeprodusenten) • Fôringsrådgiver • Økonomirådgiver • Byggrådgiver

- Avlsrådgiver
- Helserådgiver

Kurs

- Go'Kalven
- Eierskifte

Harald Lein, NLR/LNV

- Fersk avtale – dvs at ikke alt er klart
- NLR
  - Samvirke – eies av ca 3.700 bønder
  - Selvstendig juridisk og økonomisk enhet
  - I allianse med 9 andre regioner i hele landet
  - 61 medarbeidere
  - 16 kontorer i Trøndelag
- Tilbyr helhetlig og samordnet rådgivning innen en rekke felter
  - Det meste bortsett fra melkeproduksjonen
- Kommer til å bygge opp kunnskap på en del områder som vi ikke er gode nok på i dag (f.eks. svin, kylling)
- LNV dekker mye av det samme – utveksler med NLR ved behov
- Målsettinger med samarbeidet:
  - Nortura:
    - Økt tilførsel
    - Økt markedsandel livdyromsetning
    - Økt faglig kompetanse
    - Økt medlemstilfredshet
    - Styrket konkurransekraft
  - NLR/LNV
    - Økt salg av rådgivning
    - Økt faglig kompetanse
    - Økt medlemstilfredshet
    - Styrket konkurransekraft
- Konkrete samhandlingsområder 2021
- Samarbeid for bondens beste

Spørsmål/kommentarer fra følgende: *Mette Karlgård, Nils Halvor Snekvik, Ivar Wang, Ingrun Sivertsen, Odd Erik Rødde*

- EU har bl.a. sagt at «ull er ikke bra». Her trengs det rådgivning slik at bonden kan forsvare seg.
- Nye gjødseltyper, biogass m.v... er det kompetanse rundt det?
- Hvordan ser TINE og NLR på at dere driver som konkurrerende aktører på rådgivning?
- I Levanger og flere andre kommuner (sone 4) er kravet for å oppnå beitetilskudd at dyr er på beite i 16 uker, og at minst 50% av grovfôret skal høstes ved beiting. Lang tid - knallhardt krav. Viktig å hjelpe bonden å beregne/finne ut arealbehov for dette for de ulike dyreslag.
- Biogassanlegg er så dyrt at det er ingen bønder som har råd til det.

Andreas Overrein og Harald Lein svarte og kommenterte.

<p>5</p>	<p>Europeisk matregion</p> <p><u>Kirsten I. Verdal (Trøndelag Fylkeskommune) orienterte.</u></p> <p>Trøndelag ligger midt i matfatet</p> <p>Siste 20 år har Trøndelag holdt godt på sin andel av den nasjonale produksjonen. Stor økning på kylling</p> <p>Stor produksjon fordrer at vi beholder industrien i Trøndelag</p> <p>Vi er Europeisk matregion i 2022 Men Europeisk matregion skal være med oss lenge</p> <p>4 mål</p> <ul style="list-style-type: none"> • Samarbeide godt for å bli en internasjonalt ledende matregion • Skal bli en kjent og anerkjent internasjonal matdestinasjon • Øke verdiskapningen i den bærekraftige matproduksjonen gjennom å koble kunnskapsmiljøer og næringer • Bli ledende i landet til å rekruttere til matproduksjon og reiseliv <p>Industrien og Nortura som aktør</p> <ul style="list-style-type: none"> • Krevende når man må ta industrielle grep • Trøndelag er en ekstremt viktig råvareleverandør. Det betinger at vi MÅ ha industriell aktivitet i regionen – ut over slakting. • Politikken er ekstremt viktig for landbruket, og vi må være til stede på alle arenaer. Samvirket makter ikke å følge opp dette i dag. Må ikke abdisere fra det regionale, politiske rommet. Dette gjelder både tillitsvalgte og administrasjon. <p><u>Spørsmål/kommentarer fra følgende: Mette Karlgård, Otte Munkeby</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Hvilke koblinger har vi rent politisk – hvor er vi? • Hadde det ikke vært lurt av Nortura å bidra med sponing her (1 mill)? • Synliggjøring av Norsk er viktig. Stenging av grensene har gitt positiv effekt
<p>6</p>	<p>Orientering fra tilførselsområde Midt</p> <p><u>Tilførselsleder (4-beinte dyreslag) Silje L. Pynten orienterte via Teams</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Markedsandeler pr september <ul style="list-style-type: none"> ○ Storfe - nedgang hittil i år. Melk + noe tap pga inntransport ○ Gris – svak nedgang hittil i år ○ Småfe – Noe økning, men for tidlig å konkludere i f.t. sesongen • Fokusområder <ul style="list-style-type: none"> ○ Tilsynskampanjen ○ Dyrevelferd ○ Nybrukere ○ Rådgivning og fagmøter ○ Økonomisaker ○ Livdyromsetning • Tilførselskampanjen <ul style="list-style-type: none"> ○ Fokus på å øke tilførsler til Nortura ○ Gris – løsna litt ○ Storfe – noe økt tilførsel – samtidig som vi har mistet noen

- Småfe – økt tilførsel – blir tydeligere etter sesong
- Dyrevelferd – stort fokus. Tett linket opp mot produsentøkonomi.
- Samarbeidsavtaler med Tine og NLR. Nortura skal fortsette med rådgivning – bare så det ikke er noen tvil om det
- Livdyr
  - Omstillingsprosess. Storfe er rullet ut, gris om kort tid
  - Strever fortsatt noe med SAP. Ressursene blir dermed mer presset
  - Oppsving på salget av kjøttfe
  - Ser ut til å bli et overskudd av fôringskalv i enkelte områder
  - Spent på effekt av melkebesetninger som slutter
  - Smågris – et lite overskudd akkurat nå.
- Litt om det enkelte dyreslag
- Noen tilfeller av bøter til produsenter. Følges opp.

Rådgiver egg, Brit Våga, orienterte

- Litt om eggproduksjonen i Nortura og i Midt-Norge
- Salg av skallegg har en indeks på 102,4 – pr uke 43
- Totalmarked 2021. Løser eggbalansen på en god måte i 2021
- Før tidsslakting – 2 runder i 2021
- Totalmarkedsprognose 2022. Overskudd på 1.400 tonn. Søkt om før tidsslakting
- Eggforbruk – 217 egg pr person pr år – noe økning

Rådgiver kylling, Pia Kjøteles, orienterte

- Litt om slaktekyllingproduksjonen i Midt-Norge
- Fjørfekjøtt har god volum- og verdivekst i markedene
- Produksjonsplan 2021 og prognose 2022
- Vi er ikke rigget for videre vekst med dagens produksjonskapasitet. Men vi skal skynde oss langsomt i f.t. framtidige utvidelser
- Hele verdikjeden har sterk fokus på dyrevelferd, matsvinn og bærekraft
- Prior norsk: Pilotprosjekt mht. norskandel i fôr
- Markedsandel – 71,8% av tilførslene i år. Svak økning
- Prisdannelse. Økning på 50 øre fra 2. halvår 2021

Inntransport og dyrevelferd

RU-leder ga en kort innledning rundt temaet. Det har blitt avdekket (Mattilsynet) en del skader på dyr under inntransport, og det er stilt spørsmålstegn ved en del elementer rundt inntransportmateriell i den forbindelse. Arbeidsutvalget (AU) har tatt del i en prosess rundt dette tidligere i høst og har bedt om at temaet svares ut i RU-møtet.

RU-leder refererte også til innspillet fra Fosen-kretsene, som også er nevnt under sak 1.

Visekonsernsjef Hans Thorn Wittussen og fagsjef inntransport Espen K. Holen (via Teams) orienterte:

- Inntransportstrategi
  - Større transportselskap med større og mer fleksible planleggingsområder
  - Profesjonalisering/bruk av teknologi i planleggingsprosess og gjennomføring av oppdrag
  - Nytt støtteverktøy
  - Gradvis overgang til biler med større kapasitet
- Status kostnadsreduksjon
  - Mål – 35 mill innen 2025
  - Trekket ikke justert siden 1. jan 2019

	<ul style="list-style-type: none"> ○ Budsjettinnsparing på 10 mill i 2021. Pr sept ligger vi litt foran budsjett ● Inntransport – tiltak for å forebygge skader <ul style="list-style-type: none"> ○ Rutine for kvalitetssikring av eksisterende bimateriell ○ Rutine for kvalitetssikring av nytt bimateriell ○ Nye rutiner for oppfølging av avvik registrert av dyrevernsansvarlig på slaktefjøs ● Ulike tiltak i region Midt ble gjennomgått ● Gjennomgang av bilder – ulike biler/skap. Viste fram en del av de forbedringstiltak som er gjennomført. ● Espen viste fram sjekklister som ble utarbeidet i forbindelse med at han kontrollerte mange biler ved Nortura Malvik i midten av oktober. <p>RU-leder understreket at AU fortsatt vil følge med og følge opp og be om rapportering.</p> <p><u>Spørsmål/kommentarer</u> fra følgende: <i>Steinar Lium, Finn Egil Adolfsen, Kolbjørn Frøseth, Otte Munkeby, Arnt Ove Løvås, Olav Sterten, Ann S. Dolmseth, Nils H. Snekvik, Dag Inge Hernes, Steinar Lium, Erik Melting</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ● Hvorfor mister vi storfeprodusenter til konkurrent? ● Rema kjøper hardt på Hubbard. Vi har mistet Circle K. Hva gjør Nortura i f.t. dette? ● Ross308 gir et lite klimaavtrykk sammenlignet med Hubbard ● Prognosert 3% økning på egg i 2022. Er det økonomi i næringen til å håndtere stadige førtidsslaktninger? ● Konkurrentenes eggekartonger ser veldig like ut de som vi har. Er det ikke mulig å gjøre noe for å forhindre det? ● Finnes det videoer av biler med storfe i 2 etg.? Senkes taket under transport? ● Finnes det tall på oppståtte skader etter tiltak? ● Blir alle nye biler sjekket? ● Sjøførene vil vel helst ha tyske skap. ● Hva koster det å gjøre om alle de italienske skapene? ● Sjøfører sier at skap senkes når det kjøres gjennom tunneler. Hvor lavt kan man senke i 1. etg? ● Merkelig at biler settes direkte i drift med skarpe kanter og andre problemer? ● Hva med levetid på ulike typer biler? ● Mht innsparinger. Vi har holdt på med dette i 5 år – mye brannslukning. Stiller litt spørsmålstegn ved hvor vidt alle kostnader er tatt med. ● Kan vi gå ut fra at vi ikke får nye saker fra Mattilsynet rundt dette? ● Livdyr som returtransport ble tidligere brukt – hvordan vil dette fungere nå? ● Hadde 2 vogntog på Fosen tidligere. Nå er det ingen biler på Fosen. Fikk telefon fra en av transportørene som hadde funnet ut at de måtte ha en bil på Fosen. Her må det ha vært foretatt noen dårlige vurderinger i utgangspunktet. ● Nye innmeldingssystem. Vanskelig å få med hastedyr – uheldig utvikling for de som driver med melk/kombinert ● Må huske dette med røde og grønne besetninger når vi snakker om livdyr på retur. <p>Hans Thorn og Espen kommenterte og svarte på spørsmål</p>
7	<p>Status i selskapet</p> <p>Visekonsernsjef Hans Thorn Wittussen orienterte.</p> <p>Pga. tidsnød ble det en noe forkortet variant.</p> <ul style="list-style-type: none"> ● Undersøkelse fra i sommer vedr tilfredshet. Er for dårlig – her har vi en jobb å gjøre.

	<ul style="list-style-type: none"> • Hvordan øke tilfredsheten <ul style="list-style-type: none"> ○ Formålsparagrafen <ul style="list-style-type: none"> ▪ Betaling – penger ▪ Rammebetingelser ○ Service i hverdagssamvirket ○ Tilhørighet – nærhet ○ Innflytelse – få viljen sin • Prisøkninger som er vedtatt fram til og med 1. halvår 2022 • God service <ul style="list-style-type: none"> ○ Medlemssenteret ○ Innmelding – min side ○ Avregning ○ Rådgivning ○ Livdyr ○ Inntransport • Forbedringsarbeid Medlemssenter • Viktig at innmeldt og faktisk levert samsvarer • Nytt verktøy for individuell oppfølging av produsent • Nytt verktøy for oppfølging av transport • Rådgivning og livdyr • Den digitale reisen for Nortura fram til 2025. Mere selvbetjente løsninger • Oversikt over EBITDA-effekt på alle strukturtiltak siden 2008. <ul style="list-style-type: none"> ○ Totalt over 600 mill. Hvor har disse blitt av? Veldig mye er borte i kampen i sluttmarkedet. Bruttomarginen er kraftig redusert de siste 15 årene. <p><u>Spørsmål/kommentarer</u> fra følgende: <i>Steinar Lium, Per Hindseth, Rune Salberg, Ivar Wang</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Det at Coop kastet ut butikkselgerne, hvilken effekt har det på Nortura? • Må legge inn vekt og brystmål ved innmelding av livdyr. Det kan være utfordrende – har ikke vekt • Forslag i f.t. kjøreseddel • Dette med fall av merkevaren har stått på plansjene i 15 år nå. Har hele tiden sagt at «vi har en plan». • Fleksibiliteten i f.t. det å få med dyr er langt dårligere enn den var. Dette må det være mulig å gjøre noe med. <p><u>Vedtak:</u> <i>Regionutvalget tar orienteringen til orientering</i></p>
8	<p>Separate møter pr dyreslag</p>
9	<p>God produsentøkonomi på norske ressurser</p> <p><u>Kjedemakt - Anders Norstad, generalsekretær i NBS og «Blogger»</u></p> <p>Norstad snakket om og rundt kjedemakt.</p> <p><u>Spørsmål/kommentarer</u> fra følgende: <i>Mette Karlgård, Trine H Vaag, Tilde Sæther</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Sier du at vi trenger regulering i markedet? • Vi har merkevaren vår i alle 3 kjeder, og «høstjakta» lever fortsatt. • Vi trenger reguleringer • Maktfaktoren forbrukeren er ikke nevnt. Det er de som setter på den reelle makten. Vi må tørre å fortelle forbrukeren hva de skal handle.

WTO – Styreleder Trine H Vaag

- Den norske matmodellen i endring
- Tre prissystemer. Alle våre dyreslag er nå i volummodellen (ingen i målprissystemet). Kylling har referansepris.
- Det betyr at det er konsernstyret i Nortura som setter den norske kjøttprisen. Det betyr at vi må ha «styrke» - vi bør ha relativt høy andel av markedet
- Nortura
  - Markedsaktør – forretningsforetak
  - Interesseorganisasjon
  - Markedsregulator
- Landbruksløftet
- Skal vi styrke prisene ytterligere, må vi ha et styrket importvern
- Hurdalsplattformen
- Importvernet er svakt, særlig for helslakt, svinefileter og egg/eggprodukter

Spørsmål/kommentarer fra følgende: *Mette Karlgård, Jørgen Baumfelder, Morten Stefan Berg, Rune Sunnset, Finn Egil Adolfsen, Geir Brede, Arnt Håkon Fløttum*

- Vi må tørre å ta kamper
- Vi må bruke dette med lavt antibiotikaforbruk for det det er verdt. Samtidig må vi sikre at vi er etterrettelige.
- Hvor mye importerte varer (kjøtt) selges i norsk dagligvare?
- Vi kan ikke utelukke alle dyr som har hatt antibiotikabehandling ila livet? (melkekyr f. eks).
- Vi må også passe oss for at vi «ikke skal» behandle med antibiotika
- Hvem er forbrukeren? Det er noen grupperinger som egentlig er ganske få – men som «høres godt»
- Skummelt dersom det kommer kjøtt fra f.eks. Danmark – som er merket som antibiotikafritt.
- Det er de som «snakker høgt» vi må forholde oss til
- Hvem bestemmer når det åpnes for import?

10 **Gruppearbeid – Hvordan styrke Samvirket**

Forsamlingen ble delt i 8 grupper

Gruppeoppgaver:

1. Hvordan skal vi gi bonden bedre kunnskap om Samvirket og Samvirket sin rolle?
2. Det er viktig å bygge eieridentitet blant eierne til Nortura. Hva kan vi gjøre i kretsene? Hva kan vi gjøre i regionene for at kretsene skal lykkes?
3. Hvordan vil du ha informasjon fra Nortura til deg?
4. Hvordan kan vi utvikle /rekruttere dyktige tillitsvalgte til å lede konsernet Nortura?

Hver gruppe noterte stikkord som ble levert inn i etterkant.
AU vil oppsummere og jobbe videre med dette.

<p>11</p>	<p>Innkomne saker/åpen post</p> <p>RU-leder, Lars Morten Rosmo, la på vegne av AU fram samme formulering som han gjorde under sak 2:</p> <p><u>Det er til våren inntektskampen skal skje</u> RU Midt-Norge setter stor pris på enigheten mellom partene i jordbruksoppgjøret om kostnadskompensasjon for jordbruket. Dette retter ikke opp de lave inntektsmulighetene vi har i norsk jordbruk. Nortura tar store utviklingsløft for å kunne gi bonden en best mulig pris på produktene i markedet. I tillegg til dette trenger vi at partene i jordbruksoppgjøret 2022:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Utvikler den norske modellen med tilstrekkelig verktøy til å regulere markedet • Utnytter handlingsrommet i tollvernet • Gir norsk kjøttproduksjon et langsiktig økonomisk løft <p>Regionutvalget ble spurt om de stilte seg bak forslaget slik at det kan sendes videre til konsernstyret i Nortura. Det var ingen innvendinger mot forslaget</p> <p>Vedtak: <i>Regionutvalget vedtar ovenstående formulering og ber AU om å videresende denne til konsernstyret i Nortura</i></p>
<p>12</p>	<p>Aktivitet i kretsene</p> <p>Org. leder Magne Trondmo innledet.</p> <ul style="list-style-type: none"> • Alle kretser oppfordres til å ha minst en sosial og eller faglig aktivitet for eierne i kretsen før jul. Man kan gjerne legge mest vekt på det sosiale • Det enkelte kretsutvalg bør etter hvert lage en plan (handlingsplan) for aktiviteter i 2022. • Kretsmøter i uke 8 og 9 i 2022. • Magne vil ha dialog med kretslederne rundt dette. • Kretsutvalgene oppfordres til å tenke nytt, og gjerne tenke «utenfor boksen» for å gjøre kretsmøtene mere attraktive. Kretsmøtene MÅ ikke gjennomføres slik de alltid har blitt gjort. • Kretsleder/kretsutvalg oppfordres til å ha jevnlig kontakt med AU-representanten som har kretsen som sin ansvarsrets. <p><u>Spørsmål/kommentarer</u> fra følgende: <i>Egil Berdal, Signe L Nordmeland, Rune Sunnset</i></p> <ul style="list-style-type: none"> • Det er dumt med kretsmøter i uke 8 i og med at det er vinterferie det • Det er ønske om at valg foretas i kretsmøtene – og ikke elektronisk i forkant
<p>13</p>	<p>Markedsregulering – Nye og gamle verktøy</p> <p>Styreleder Trine H Vaag orienterte:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Er vi omforent om at vi har et behov for verktøy for å regulere produksjonen? • Vi har mistet mange verktøy • I dag er verktøy nr 1 ved overproduksjon at prisen skal ned. Det er dette som er hovedverktøyet nå. • Dette vil kunne bidra til strammere økonomi, og i verste fall at bønder går konkurs. • Er vi moden til å debattere dette, til å ta tak? • Tiltak vil kunne ramme noen, selv om det er positivt for helheten • Vi må sørge for tiltak med lavest mulig kostnad.

	<ul style="list-style-type: none"> • En del ordninger er det vanskelig å kjøre debatt rundt, da man risikerer at mange starter «uheldige» tilpasninger til evt. tiltak/endringer. <p><u>Spørsmål/kommentarer fra følgende: Mette Karlgård, Kolbjørn Frøseth, Arnt Håkon Fløttum, Bård Tore Berntsen, Erling Gresseth, Rune Sunnset, Steinar Lium, Tor Egil Nicolaisen</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Pandemien er på hell. Hva er markedsutsiktene framover i den forbindelse? • Evt. endringer her blir vedtatt politisk. Det er viktig at lokale/regionale tillitsvalgte får korrekt informasjon om hva som er tenkt, slik at man kan påvirke politikk lokalt • Småfe: positivt at prisen har gått opp. Men ikke sett opp for mye. Da risikerer vi ny overproduksjon • Vi må først erkjenne at vi HAR BEHOV for verktøy. På småfe er det historisk sett betydelig overskudd hvert 10. år. • Bøndene i Norge har vist at de er gode på omstilling. • Skryt for at vi har en handlekraftig styreleder i Nortura • Hadde vært fint og fått presentert aktuelle verktøy – som vi kunne ha diskutert • Er det slik at vi har erkjent behov for verktøy i alle produksjoner? • Hva er tidsperspektiver rundt å få på plass nye virkemidler? • Litt skumle med ordninger som «låser» i lang tid. Vil foretrukket noe som kan slås «av og på» • Er vi ikke avhengige av å ha med oss andre aktører? Og hvordan vil de stille seg til slike verktøy? • Hvorfor brukte vi 1 time i går på å se på dyrebiler – når det er dette vi bør snakke om? <p>Møteleder konkluderte med at det var tilslutning i salen for at vi skal/må jobbe videre med verktøy</p>
14	<p>Orientering fra sentral valgkomité</p> <p><u>Borgny K Grande fra sentral valgkomite orienterte</u></p> <ul style="list-style-type: none"> • Valgkomiteen har startet sitt arbeide. • Er avhengige av innspill for at valgkomiteen skal kunne gjøre en god jobb • Vi har alle et ansvar for å bygge gode tillitsvalgte. • Og vi må bygge en organisasjon som gjør at folk vil være tillitsvalgte • Gikk gjennom hvem som er på valg. <p><u>Bjørnar Schei fra regional valgkomite orienterte om at de trenger innspill til kandidater også regionalt.</u></p>
	<p>RU-leder, Lars Morten, oppsummerte og takket for to gode møtedager.</p>

Lars Morten Rosmo
(sign.)

Erik Melting
(sign.)

Ingrun Sivertsen
(sign.)